

Vyjádření Petra Pavla k česko-lichtenštejnskému sporu

1.

Prezident Petr Pavel se v září, během Valného shromáždění OSN v New Yorku, setkal na neformální schůzce mezi čtyřma očima s princem Aloisem z Lichtenštejna. ČTK (Lichtenštejnsko chce hledat řešení sporu s ČR i mimosoudně, řekl Pavlovi princ, ČTK, 19. 9. 2023) a řada dalších médií o tom následně informovala následovně:

Lichtenštejnsko chce hledat řešení sporu o majetek v Česku vyvlastněný po válce lichtenštejnskému vládnoucímu rodu i mimosoudní cestou. Při setkání s českým prezidentem Petrem Pavlem v New Yorku to dnes řekl lichtenštejnský dědičný princ Alois, sdělil novinářům Hrad. Vaduz se před třemi lety kvůli tomuto sporu obrátil na Evropský soud pro lidská práva (ESLP) ve Štrasburku, ten ale zatím o jeho stížnosti nerozhodl.

"Setkání s princem Lichtenštejnského knížectví Aloisem z Lichtenštejna proběhlo mezi čtyřma očima. Partneři se shodují v otázce ruské agrese na Ukrajině. Oba vnímají potřebu rozvíjet vzájemné vztahy v mnoha sférách společenského života bez ohledu na probíhající spor před Evropským soudem pro lidská práva," informoval o obsahu schůzky tiskový odbor Hradu.

Princ Alois v roce 2004 převzal většinu pravomocí svého otce, knížete Hanse Adama II. Vztahy Vaduzu a Prahy v posledních letech kalí spory o majetek, který československý stát po druhé světové válce vyvlastnil na základě dekretů prezidenta Edvarda Beneše. Kromě ESLP řeší řadu žalob i české soudy.

2.

O schůzce s princem Aloisem v NY pak prezident Petr Pavel promluvil v rozhovoru pro Deník N na konci září (Chci slyšet důvody, proč máme mít velvyslance v Moskvě, Deník N, 26. 9. 2023).

Bilaterální schůzku jste měl v New Yorku i s lichtenštejnským dědičným princem Aloisem. Lichtenštejnové přitom podali na Česko stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva, probíhá navíc ještě několik soudních řízení o určení vlastnického práva na českém území. Lichtenštejnové také už delší dobu hovoří o mimosoudním vyrovnání. Řešili jste to?

Bavili jsme se o tom poměrně dlouho a ne poprvé. Musím říct, že se těším na to, až se o tom tématu pobavím s předsedou vlády, protože to, co jsem se dozvěděl od prince, mi znělo velice sympaticky. Když to shrnu do několika bodů: Lichtenštejnsko nepožaduje navrácení majetku, nepožaduje finanční vyrovnání. To, o co jim jde, je společná správa toho majetku. Jinými slovy vytvoření nějakého fondu nebo nadace mezi Lichtenštejnskem a Českou republikou, který by se společně staral o údržbu a provozování majetku, o kterém se bavíme, především kulturních památek (rod Lichtenštejnů měl původně v majetku například Lednicko-valtický areál, zapsaný nyní na seznam světového kulturního dědictví UNESCO, na základě tzv. Benešových dekretů o něj ale v roce 1945 přišel, pozn. red.). Pokud by to bylo v této podobě, pak si myslím, že by to bylo velice solidní vyrovnání, ke kterému bychom soud opravdu nepotřebovali.

Těším se, že se s premiérem pobavím o tom, v jakém stavu vyjednávání vlastně je, kde jsou ty překážky. Z toho, co říkal kníže, v tom opravdu žádný spor nevidím. Majetky by pořád byly ve vlastnictví českého státu. Lichtenštejnové neusilují o změnu vlastnictví ani o žádné kompenzace, opravdu jim jde jen o tu správu.

ně nechceme čelit situaci, kdy se ne statistice, ale miliony či možná desítky milionů lidí z Afriky dají do pohybu směrem do Evropy, protože v některých částech Afriky prostě nebude možné žít, musíme s tím něco dělat už teď.

To nás vede k energetice. Vy jste se v New Yorku setkal s jihokorejským prezidentem Jun Sokjolem. V současnosti se řeší tendy na stavbu nového bloku jaderné elektrárny v Dukovanech a jedná se i o opci týkající se dalších bloků v Dukovanech i Temelíně. Právě jihokorejská KHNP ze skupiny KEPCO je jednou ze tří společností, které mají o zakázku enormní zájem a chtějí se do tendru přihlásit. Bavili jste se s prezidentem Sokjolem i o tom?

Bavili jsme se o tom, ale ne v té poloze, že by jihokorejský prezident vložil lobboval. On ví, že jsou teď nabídky před uzavřením, to není vhodná doba na lobbing. Na druhou stranu jsme se dotkli tématu mezinárodní arbitráže mezi americkou firmou Westinghouse (další zjevně o tendru, pozn. red.) a jihokorejskou společností KHNP.

Já jsem mu řekl, že zrovna v této situaci je taková arbitráž dost nešťastná. Před několika dny jsem se dozvěděl, že americký soud podnět nepřijal (okresní soud ve Washingtonu uznal arbitráž) a pravomoc vymáhat vývozní omeze-

ni byla delegována výhradně na generálního prokurátora USA a Westinghouse, který není vládou USA, nemá proto právní základ pro vymáhání jakýchkoliv opatření vůči společnosti KHNP, pozn. red.).

To sice není finální, protože ve Westinghouse může odvolat ten soud, který to měl nyní na stole, to nicméně ze stolu smetl, protože to není téma, kterým by se měl zabývat. Do určité míry by to mohlo zjednodušit situaci pro Českou republiku, protože mít dva účastníky tendru, kteří jsou spolu v soudním sporu, není úplně ideální.

LICHTENŠTEJNY CHCI ŘEŠIT S PREMIÉREM

Bilaterální schůzku jste měl v New Yorku i s lichtenštejnským dědičným princem Aloisem. Lichtenštejnové přitom podali na Česko stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva, probíhá navíc ještě několik soudních řízení o určení vlastnického práva na českém území. Lichtenštejnové také už delší dobu hovoří o mimosoudním vyrovnání. Řešili jste to?

Bavili jsme se o tom poměrně dlouho a ne poprvé. Musím říct, že se těším na to, až se o tom tématu pobavím s předsedou vlády, protože to, co jsem se dozvěděl od prince, mi znělo velice sympaticky. Když to shrnu do několika bodů: Lichtenštejnsko nepožaduje navrácení ma-

Vyjádření Roberta Fica, pokud by měla pokračovat i po jeho případném vítězství ve volbách, by samozřejmě mohla znamenat problémy, protože my se na řadu věci díváme úplně jinak.

vlastnictví ani o žádné kompenzace, opravdu jim jde jen o tu správu.

NEPOTKAT BIDENA BYLA TROCHU ŠKODA

Hned první den nynějšího jednání Valného shromáždění jste měl projev na plénu, protože se ale projevy protahovaly, přišel jste kvůli tomu o setkání s prezidentem Joem Bidenem, který pořádal recepci v Metropolitanu muzeu. Není to škoda, neměl být projev raději v jiný den?

Já bych to asi vyjádřil tak, jak jste to řekla – byla to trošičku škoda. Ale nelituji toho, protože jsem opravdu jel na Valné shromáždění. Plámem bylo stihnout obojí, tedy i setkání s prezidentem Bidenem, ale když se to vlivem protahování Valného shromáždění dostalo do kolize, musel jsem udělat volbu. Svým rozhodnutím posunout to třeba někam na čtvrtek bych dal najevo, že mi skutečně nejde o to vystoupení, že je to jen formalita a že to podstatné, kvůli čemu jsem tam přijel, je fotografie s americkým prezidentem.

Poslední den svého pobytu v USA jste se jel podívat do zbrojovky Colt, kterou vlastní Colt Group CZ. Byla to jediná firma, kterou jste navštívil. Právě pro Colt ale pracuje váš poradce Petr Kolář, který se cesty rovněž účastnil. Není to poněkud problematické? Pan Kolář říká, že jeho nápad to nebyl, kdo tedy s tímto návrhem přišel?

Částečně, že si někdo může udělat takovouto myšlenkovou konstrukci na druhou stranu Petr Kolář je důvěryhodná osoba, která toho pro naši zemi hodně udělala, a je respektován nejenom u nás, ale i v zahraničí. Česká Zbrojovka je českou národní společností, která má dlouhodobou a velice dobrou tradici nejenom kvalitní výroby, ale také solidního partne-

byla tisková mluvčí Markéta Řeháková. My novináři jsme nebyli moc moudří ze situace na Hradě, kdy nám jen přišel e-mail o tom, že Řeháková končí v roli šéfy tiskového odboru, nakonec tady ale vůbec není. Situace pro nás není příliš transparentní. Neprobíhá na Hradě něco, co nevidíme?

Došlo ke dvěma změnám. Skončila šéfká kabinetu Linda Jozwiak Kopecká. Markéta Řeháková nebyla nijak odsunutá z pozice tiskové mluvčí. Zastávala funkci šéfy tiskového odboru i tiskové mluvčí a ukázalo se, že to opravdu nejde moc dobře zvládat dohromady, tak jsme se rozhodli udělat to jinak.

Já jsem přijel z dovolené těsně před cestou, ale pokud vím, Markéta byla také na dovolené a v době, kdy se vyřizovala víza (do USA, pozn. red.), byla ona i s pasem v Indii, takže to technicky nešlo.

Koncem září budou volby na Slovensku. Vidíme velmi kontroverzní vyjádření Roberta Fica, který patří k favoritům voleb. Neovlivnilo by jeho vítězství, respektive jeho účast na vládě vztahy mezi Českem a Slovenskem?

Vyjádření Roberta Fica, pokud by měla pokračovat i po jeho případném vítězství ve volbách, by samozřejmě mohla znamenat problémy, protože my se na řadu věcí díváme úplně jinak. Určitě by nebylo úplně jednoduché sladit to, že s prezidentkou budeme mít stejné názory a případný premiér by měl úplně jiné názory. Především by to byl slovenský problém, ne náš, ale do určité míry by to vztahy mohlo zkomplikovat. Ale počkejme, jak ta situace dopadne.

MARKÉTA BOUBÍŇOVÁ
redaktorka

3.

V říjnu, při své cestě do Štrasburku, se prezident Petr Pavel sešel s českou zástupkyní Evropského soudu pro lidská práva Kateřinou Šimáčkovou. Mluvil s ní o sporu Česka s Lichtenštejnskem. Pro Prahu by podle Pavla bylo nejlepší mimosoudní vyrovnání.

V ČT na dotaz reportérky Deníku N řekl (Tisková konference Petra Pavla po vystoupení v EP, ČT, 4. 10. 20123):

Deník N:

Já jsem si všimla vaší poznámky, že jste mluvil s paní doktorkou Šimáčkovou vlastně i o situaci lichtenštejnského dědictví, chápu-li to správně. My jsem se bavili v rozhovoru tady o tom, vy jste mi řekl, že byste to chtěl řešit i s panem předsedou vlády tak se chci zeptat o čem vlastně to přesně bylo to jednání tady a zda jste již měl možnost to s vládou nějak řešit?

Odpověď Petr Pavel:

S předsedou vlády jsem o tom ještě nemluvil, já si myslím, že krok, který by teď měl nastat je v závislosti na informacích, které mi sdělil lichtenštejnský princ, se podívat, jestli dosavadní průběh soudního sporu je v souladu s tím, co on říkal, nebo jestli to, co od něj zaznělo, nahrává nějaké nové situaci, kterou bychom měli kultivovaně zužitkovat, a pokud nastane jakýkoliv prostor vyřešit ten spor mimosoudně, tak bychom touto cestou měli jít. Ale, jak říkám, jednání (se zástupci vlády) v tomto směru ještě neproběhlo, takže nechci dělat žádné závěry,“